

Кузьма
С К Р Я Б І Н

ПРОЗА
ПОЕЗІЯ

Харків
«ФОЛІО»
2018

Коли не знаєш, з чого почати, то закрадається думка: чи варто починати взагалі? Але є про що розказати і, видно, доведеться все-таки з чогось почати. Наприклад, з того, що я зайшов до Ориськи. Вона жила в моєму вонючому під'їзді на три поверхи вище. Під'їзд воняв не через те, що там жили ми з Ориською, а просто воняв, як воняли в той час усі совєцькі під'їзди. Я подзвонив у двері, і вона відкрила. Тоді як радянська молодь була спрямована на штурмування наукової ниви, Ориська триста восьмий раз повернулася з товаром із Турції і збиралася поїхати туди через пару днів, щоб задовольнити потреби українських трударів у светрах «Бойс». Це їй вдалося, мушу вам сказати. Половина мешканців Новоєврейська вважала ознакою хорошого тону лазити по місті в светрах Ориськи. І Новоєврейськ вечорами нагадував колонію «Бойсів», які відрізнялися один від одного хіба що кольором самого надпису «Бойс». Ориська відкрила і ковзнула поглядом повз мене у під'їзд. Я заходив не часто, і, Бог свідок, мій візит не віщував Орисьці нічого доброго. Я зайшов і, не розводячись про погоду та як справи, перейшов до головної мети візиту:

— Орисько, позич двісті баксів.

(У той час сума в двісті доларів була еквівалентна теперішній сумі в дві штуки баксів.) Ориська, яка давно вже оперу-

вала сумами, де нулів значно більше, ніж у тій, яку я попросив, махнула кучерявчиками на знак згоди, і за хвилину я стояв по другий бік дверей, тримаючи в руках те, про що мріяти ще десять хвилин тому боявся. За двісті доларів я мав купити ПЕРШУ В СВОЄМУ ЖИТТІ власну машину. Один львівський художник продавав її за таку суму не тому, що йому треба були гроші. Він купив нові «Жигулі», а «Победа», бо, власне, про неї велася мова, стояла в гаражі купу років, і ніхто не знав, яким чином її звідтам дістати. Дивно, але я це чомусь знав. Я ніколи не шукав легких вирішень проблем, і навіть коли все здавалося елементарним — я йшов в обхід. Для того щоб «Победа» виїхала з гаража, нам потрібен був як мінімум — акумулятор. Я подзвонив К'юру, і ми увечері, акуратно розкурочивши пів мусорної машини, зняли з неї далеко не свіжий, але робочий танковий акумулятор. Чому танковий — ніхто не знав, але тоді всі батареї, більші за ту, що стоїть у «Жигулях», називали танковими. К'юр любив стрьомні походи, і тому кандидатура співучасника не обговорювалася. Він мав здоров'я на трьох, і поки я збирався з думками й підшукував, чим би відкрити капот, він його просто зламав, так само як він відламав у трамваї компостер і пробив ним голову якомусь алкоголіку, який просто криво на нього подивився. Разом з акумулятором ми витягнули з півтора метра грубезного кабелю, який вів од нього кудись у кабінку. І з цим усім крамом у величезній торбі і двомастами баксами, схованими в кишеньку у трусах, я з гордістю ввалився наступного дня до обійстя художника у Львові.

Він справляв враження митця-невдахи. Типу — сам роблю, сам кайфую, і нікому не дано зрозуміти силу його таланту. Ми зайшли в гараж. Красуня «Победа» стояла, накрита різноманітними шматами, на яких збереглися ще записки древніх

ацтеків. Художник недооцінив свої можливості і дунув на капот, піднімаючи таку хмару пилюки, що сам у ній розчинився. Після того як хмара впала на землю і на мене в тому числі, художник знову з'явився на екрані і запитав:

— Гроші привіз?

— Ясно, — відповів я тоном, гідним Білла Гейтса, який вирішив прикупити фірму Apple Macintosh. Відвернувшись від нього, я засунув руку під штани і, довго колупаючись, ледь не порвавши одну із соток, витягнув гроші на-гора. Простягнув руку у напрямку художника:

— Прошу.

Він узяв банкноти, і один Бог знає, що він міг побачити в темноті гаража. Митець довго їх обслідував і сховав у кишеню. Мимоволі я зрадів, що Ориська дала сотками, а не десятками, бо тоді ми провели б у гаражі цілу ніч. З таким самим успіхом художнику можна було втулити два клаптики туалетного паперу або дві салфетки. Він боявся навіть витягувати з кишені ці гроші на денному світлі, переслідуваний думками, що його посадять за валютні операції.

Ми витягнули акумулятор із торби й відкрили капот машини. Там було місця значно менше, ніж хотілося. Акумулятор довелося поставити у багажник, який був подібний до дамської сумочки. Крім цього акумулятора туди можна було б запхати ще хіба що пачку цигарок. Пригодився той кабель, який ми видерли з К'юром. Ним треба було з'єднати розташований у багажнику акумулятор і стартер на двигуні під капотом. Я думаю, що в ту мить, коли ми пропихали кабель завтовшки з руку під сидлами автомобіля, його конструктор зробив трійний переворот у своїй труні. До такого могли додуматися хіба що наші, радянські уми. І це не був пік нашого винахідництва. Кабель не

БУТИ МАЛЕНЬКИМ

Сяду на вікно і подивлюся вниз,
Покличу своїх голубів і так, як колись,
Напишу і відправлю з ними довгого листа
До всіх і до нікого, і розкажу в ньому вам.

Намалюю на папері дракончиків злих
І буду з ними битися один на один.
І замок побудую собі з мокрого піска,
І тільки той не зрозуміє, хто давно вже так
не вміє, бо...

Ніби близько, але так далеко.
Я дуже хотів би знову бути маленьким...

Над нами, як не дивно, небо тільки одне,
Один раз всього жити хтось придумав дурне,
Білет в один кінець нам заготований всім,
А було б дуже круто взяти і назад рванути,
Хоч то...

Ніби близько, але так далеко.
Я дуже хотів би знову бути маленьким...

ВАМ З НЕБА НЕ ВИДНО

Розкидає нас в різні світа, боки,
Під фальшивий джаз ми танцюєм через роки,
Ангел скучно в такт пальцем б'є по піаніно,
Підкидає нам ролі з фільмів Тарантіно.

Не плати за мене мої рахунки,
Не ковтай за мене мої колеса,
Не мовчи за мене в мій мікрофон,
Не дивися вниз ніколи на мене...

Вам з неба не видно...

Виставляли нас ніби свої в дошку,
Завалили тест на вшивість мозку,
Вже давно забув ангел в кухні крила
І від моїх бід в бар собі пішов на пиво.

Не плати за мене мої рахунки,
Не ковтай за мене мої колеса,
Не мовчи за мене в мій мікрофон,
Не дивися вниз ніколи на мене...

Вам з неба не видно...